EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.9.2020
COM(2020) 619 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

na podlagi člena 29(1) Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ

1. UVOD

1.1. Cilji in glavni elementi Direktive (EU) 2017/541

Parlament in Svet sta 15. marca 2017 sprejela Direktivo (EU) 2017/541 o boju proti terorizmu[1] (v nadaljnjem besedilu: Direktiva). Direktiva je bila sprejeta za okrepitev Okvirnega sklepa 2002/475/PNZ[2] z razširitvijo kaznivih dejanj, povezanih s terorizmom, in za vključitev ukrepov, ki natančneje ustrezajo potrebam žrtev terorizma. Sozakonodajalec je Direktivo sprejel 15. marca 2017. Države članice, ki jih Direktiva[3] zavezuje, morajo ravnanje, kot so usposabljanje in potovanje za namen terorizma, pa tudi financiranje terorizma, opredeliti kot kaznivo dejanje. Te harmonizirane opredelitve terorističnih kaznivih dejanj so merilo za sodelovanje in izmenjavo informacij med nacionalnimi organi.

Direktiva dopolnjuje tudi zakonodajo o pravicah žrtev terorizma[4]. Te imajo takoj po napadu in tako dolgo, kot je potrebno, pravico do dostopa do strokovnih in specialističnih služb za podporo. Države članice bi morale imeti vzpostavljene protokole in mehanizme za zagotavljanje učinkovitega ukrepanja v izrednih razmerah, vključno z dostopom do zanesljivih informacij, s čimer bi se preprečilo dodatno trpljenje žrtev terorizma in njihovih družin.

Rok za vključitev pravil v nacionalno zakonodajo je bil 8. september 2018.

1.2. Namen in struktura poročila, zbiranje informacij in metodologija

Kot je določeno v členu 29(1) Direktive, je v tem poročilu ocenjeno, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev z Direktivo. Najprej je opisana splošna raven prenosa Direktive v državah članicah, nato pa so poudarjene nekatere težave v zvezi s prenosom.

Opis in analiza v tem poročilu temeljita predvsem na informacijah, ki so jih države članice Komisiji do aprila 2020 predložile v okviru priglasitve nacionalnih ukrepov, s katerimi je bila Direktiva prenesena v nacionalno zakonodajo. Priglasitve, prejete po navedenem datumu, niso bile upoštevane. Komisiji je pri analizi informacij, ki jih je prejela od držav članic, pomagal zunanji izvajalec. Države članice so predložile tudi pripombe k predhodnim ugotovitvam izvajalca, kar je dodaten vir informacij. V poročilu

---

[1] UL L 88, 31.3.2017, str. 6.

[2] UL L 164, 22.6.2002, str. 3.

[3] V nadaljnjem besedilu se izraza „države članice“ ali „vse države članice“ nanašata na države članice, ki jih Direktiva zavezuje (tj. vse države članice EU, razen Danske, Irske in Združenega kraljestva). V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske Danska ni sodelovala pri sprejetju Direktive, ki se zato v njej ne uporablja. V skladu s členom 3 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske Združeno kraljestvo in Irska nista sodelovali pri sprejetju Direktive, ki zato zanju ni zavezujoča. Kljub temu se Okvirni sklep Sveta 2002/475/PNZ za Dansko, Irsko in Združeno kraljestvo še naprej uporablja in ostaja zanje zavezujoč.

[4] Direktiva 2012/29/EU (UL L 315, 14.11.2012, str. 57) določa minimalne standarde na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj. To vključuje pravice, podporo in zaščito žrtev terorizma, saj bi morale države članice še posebej upoštevati potrebe žrtev terorizma. Direktiva (EU) 2017/541 dodatno določa posebne potrebe žrtev terorizma.

so upoštevane tudi informacije, ki so jih države članice predložile na petih delavnicah o prenosu, ki jih je Komisija organizirala med junijem 2017 in septembrom 2018, ter javno dostopne informacije. Poleg tega je Komisija upoštevala ugotovitve iz poročila Komisije o izvajanju Okvirnega sklepa Sveta 2008/919/PNZ z dne 28. novembra 2008 o spremembi Okvirnega sklepa 2002/475/PNZ o boju proti terorizmu[5].

V analizo iz tega poročila morda niso zajeti vsi izzivi pri prenosu in druge določbe, ki Komisiji niso bili sporočeni, ali dodatne zakonodajne in nezakonodajne spremembe. Zato to poročilo Komisiji ne preprečuje nadaljnje ocene nekaterih določb, da bi države članice še naprej podpirala pri prenosu in izvajanju Direktive.

2. OCENA PRENOSA DIREKTIVE

2.1. Splošna ocena in učinek Direktive na nacionalne pravne sisteme

Rok za prenos Direktive se je iztekel 8. septembra 2018. Sedem držav članic – **Francija**, **Italija**, **Latvija**, **Madžarska**, **Nemčija**, **Slovaška** in **Švedska** – je prenos Direktive priglasilo do roka, dve (**Finska** in**Nizozemska**) pa sta to storili kmalu po njem.

Komisija je 22. novembra 2018 sprožila postopke za ugotavljanje kršitev zoper šestnajst držav članic, ker niso sporočile sprejetja nacionalne zakonodaje, s katero bi v celoti prenesle Direktivo[6].

Do konca julija 2020 je petnajst od navedenih šestnajstih držav članic razglasilo, da je prenos končan.

Skoraj vse države članice so vsaj delno sprejele posebno zakonodajo za prenos Direktive. Izjemi sta bili **Francija** in **Italija**, ki sta menili, da za prenos zadostuje njuna predhodna zakonodaja.

Kadar je bila za namene prenosa Direktive sprejeta zakonodaja, je bilo to skoraj vedno zaradi uvedbe sprememb že obstoječe zakonodaje, običajno kazenskega zakonika, v manjši meri pa zakonika o kazenskem postopku ali druge bolj specifične zakonodaje. Izjema je bil **Ciper**, kjer je bila sprejeta nova, ločena zakonodaja.

Na splošno se zdi prenos Direktive zadovoljiv. Kljub temu številne težave pri prenosu, ki jih je Komisija opazila v eni ali več državah članicah, vzbujajo še posebno skrb:

- nepopoln ali nepravilen prenosenega ali več terorističnih kaznivih dejanj iz **člena 3** Direktive, vključno s tem, da se kazniva dejanja, navedena na seznamu, ne štejejo za teroristična kazniva dejanja, kar vpliva na prenos več drugih določb;
- dejstvo, da ni bil prenesen element **„prispevanja k storitvi“** iz členov 6, 7, 8, 9 in 11 Direktive;
- nepopoln ali nepravilen prenos **člena 9** o potovanju za namen terorizma in **člena 11** o financiranju terorizma, tj. dveh novih določb, uvedenih z Direktivo, in
- pomanjkljivosti pri prenosu posebnih določb za **žrtve terorizma**.

[5] COM(2014) 554 final z dne 5. septembra 2014.

[6] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Hrvaška, Litva, Luksemburg, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Španija.

2.2. Posebna ocena ukrepov za prenos v državah članicah

2.2.1. Predmet urejanja (člen 1)

V tej določbi je pojasnjeno, katero področje se z Direktivo ureja, in navedeno, da določa minimalna pravila. V skladu s tem se državam članicam ni treba omejiti na obveznosti iz Direktive. Te določbe ni treba prenesti.

2.2.2. Opredelitve pojmov (člen 2)

V **členu 2** Direktive so navedene naslednje opredelitve pojmov, ki se uporabljajo v Direktivi: „sredstva“, „pravna oseba“, „teroristična skupina“ in „strukturirana skupina“. V nekaterih državah članicah nekatere opredelitve niso izrecno prenesene, temveč so določene s sodno prakso. Na splošno je prenos tega člena zadovoljiv.

Kar zadeva **člen 2(1),** v zakonodaji **Češke** očitno ni določena opredelitev pojma „sredstva“.

Zdi se, da je več držav članic opredelitev „teroristične skupine“ iz **člena 2(3)** preneslo bolj omejeno, zaradi česar je lahko omejeno področje uporabe kaznivega dejanja sodelovanja v teroristični skupini (člen 4).

Zdi se, da je v zakonodaji **Cipra** opredelitev pojma dodatno omejena – teroristične skupine morajo biti na seznamu fizičnih ali pravnih oseb ali drugih skupin, zoper katere so bile uvedene protiteroristične sankcije ali drugi ukrepi, oblikovani v skladu z resolucijami Varnostnega sveta Združenih narodov, ali omejevalni ukrepi Sveta Evropske unije, ki jih je posodobilo ministrstvo za zunanje zadeve. Zdi se, da se v **Litvi** teroristične skupine, ki nimajo uradno opredeljenih vlog svojih članov ali kontinuitete članstva, v nacionalni zakonodaji ne štejejo za teroristične skupine.

2.2.3. Področje uporabe (člen 3)

Člen 3(1) Direktive določa, da države članice zagotovijo, da se naklepna dejanja, navedena v njegovih pododstavkih, opredelijo kot teroristična kazniva dejanja, kadar so storjena z enim od ciljev, navedenih v njegovem odstavku 2.

Člen 3(1) vključuje ne le zahtevo, naj se kot kaznivo dejanje opredelijo določena dejanja, ampak tudi, naj se taka dejanja v nacionalni zakonodaji označijo kot teroristična kazniva dejanja. Vendar se zdi, da v **Nemčiji** nobeno od naštetih kaznivih dejanj iz člena 3(1) ni opredeljeno kot „teroristično kaznivo dejanje“, če je storjeno z enim od ciljev iz člena 3(2). Edina kazniva dejanja, ki so izrecno opredeljena kot teroristična kazniva dejanja, so financiranje terorizma in kazniva dejanja, povezana s teroristično skupino. Zdi se, da to izključuje možnost, da bi bila oseba, ki deluje sama in stori kaznivo dejanje s seznama s terorističnim ciljem, ne da bi sodelovala s teroristično skupino ali jo podpirala, obtožena *terorističnega* kaznivega dejanja, razen v primeru financiranja terorizma, ki je v nemškem pravu opredeljeno kot teroristično kaznivo dejanje. Poleg tega je pomembna skupna opredelitev terorističnih kaznivih dejanj, saj omogoča učinkovito uporabo instrumentov sodelovanja na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejan, kot je Sklep Sveta 2005/671/PNZ[7].

[7] UL L 253, 29.9.2005.

V primerjavi z Okvirnim sklepom 2002/475/PNZ, ki že vključuje obveznost opredelitve seznama kaznivih dejanj kot terorističnih kaznivih dejanj, se s to direktivo uvaja novo teroristično kaznivo dejanje, povezano z nezakonitim poseganjem v sisteme in podatke (**člen 3(1)(i)**), kot je navedeno v Direktivi 2013/40/EU[8]. To so prenesle vse države članice, vendar se zdi, da se zakonodaja **Hrvaške** nanaša le na kritično infrastrukturo.

Poleg tega se z Direktivo proizvodnja, posest, pridobitev, prevoz, dobava ali uporaba jedrskega, kemičnega in biološkega orožja razširja, da zajema tudi radiološko orožje **(člen 3(1)(f)).** Zdi se, da zakonodaja v nekaterih državah članicah ne vključuje nekaterih vrst orožja, na primer radiološkega (**Češka**, **Francija** in **Malta**) in jedrskega orožja (**Francija** in **Malta**). Poleg tega z Direktivo (EU) 2017/541 kaznivo dejanje raziskav in razvoja takega orožja zdaj zajema vse štiri vrste orožja (medtem ko je prej zajemalo le biološko in kemično orožje). Zdi se, da v **Avstriji**, **Bolgariji**, **Franciji**, na **Malti** in **Poljskem** zakonodaja ne vključuje raziskav, medtem ko zakonodaja **Francije** in **Malte** očitno ne vključuje razvoja nekaterih vrst orožja. Splošneje se zdi, da zakonodaja za prenos v **Nemčiji** ne vsebuje izrecnega sklica na raziskave nekaterih vrst orožja, kot je določeno v členu 3(1)(f).

V zvezi s tistimi deli kaznivega dejanja, ki so bili uvedeni že z Okvirnim sklepom 2002/475/PNZ, še vedno obstaja več vprašanj.

Kar zadeva **člen 3(1)(c)** Direktive o ugrabitvi ali jemanju talcev, zakonodaja **Litve** očitno ne zajema primerov, ko sta ugrabitev ali jemanje talcev izvedena z namenom resnega ustrahovanja prebivalstva ali resne destabilizacije ali uničenja temeljnih političnih, ustavnih, gospodarskih ali družbenih struktur države ali mednarodne organizacije. Zdi se, da zakonodaja **Finske** ne zajema izrecno vseh primerov ugrabitve, temveč le hujšo trgovino z ljudmi.

Kar zadeva **člen 3(1)(e)** Direktive o ugrabitvi zrakoplovov, ladij ali drugih sredstev tovornega prevoza ali javnih prevoznih sredstev, zakonodaja petih držav članic (**Bolgarija**, **Ciper**, **Litva**, **Luksemburg** in **Poljska**) očitno ne zajema ugrabitve drugih sredstev tovornega prevoza ali javnih prevoznih sredstev.

Kar zadeva **člen 3(1)(g)** o izpustu nevarnih snovi ali povzročanju požarov, poplav ali eksplozij, se zdi, da zakonodaja **Luksemburga** zajema namerno dostavo, namestitev ali detonacijo eksplozivne ali druge smrtonosne naprave le, če je kaznivo dejanje storjeno na javnem mestu, v vladnih ali drugih javnih objektih, sistemu javnega prevoza ali infrastrukturi. Zdi se, da je povzročanje poplav zajeto le v primeru namernega poplavljanja rudnikov.

Kar zadeva **člen 3(1)(h)** Direktive o motnjah ali prekinitvi oskrbe z vodo, elektriko ali drugimi osnovnimi naravnimi viri, ki lahko ogrozijo življenje ljudi, se zdi, da zakonodaja **Bolgarije** ne zajema motenj v oskrbi z vodo in elektriko. Zdi se, da zakonodaja **Luksemburga** zajema le spremembo stanja vode ali podzemne vode.

Kar zadeva **člen 3(1)(i)** Direktive, se zdi, da zakonodaja **Hrvaške** na področju nezakonitega poseganja v sisteme in podatke zajema le poseganje v delovanje računalniškega sistema kritične infrastrukture. To ne zajema nezakonitega poseganja v

[8] UL L 218, 14.8.2013, str. 8.

sistem, ki ni informacijski sistem kritične infrastrukture in ki povzroči resno škodo ali s katerim je bilo prizadeto znatno število informacijskih sistemov z uporabo orodja, zasnovanega ali prilagojenega predvsem za ta namen (kot je navedeno v Direktivi 2013/40/EU[9]).

Kar zadeva **člen 3(1)(j)** Direktive o grožnji, da bo storjeno teroristično dejanje, se v zakonodaji **Grčije** zahteva, da mora biti grožnja izrečena javno. Zdi se, da zakonodaja **Nemčije** ne zajema grožnje, da bo storjeno kaznivo dejanje iz člena 3(1)(d) in (f). Poleg tega se tudi za zakonodajo **Portugalske** zdi, da ne zajema grožnje, da bo storjeno kaznivo dejanje iz člena 3(1)(f) Direktive. V **Luksemburgu** grožnja ne pomeni terorističnega kaznivega dejanja, če ni povezana z ukazom ali nekaterimi pogoji.

Zdi se, da **Bolgarija** ni prenesla cilja iz **člena 3(2)(c)** Direktive, da se resno destabilizirajo ali uničijo temeljne politične, ustavne, gospodarske ali socialne strukture države ali mednarodne organizacije.

2.2.4. Kazniva dejanja, povezana s teroristično skupino (člen 4)

V skladu s **členom 4** Direktive morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da se vodenje teroristične skupine in sodelovanje v dejavnostih teroristične skupine opredelita kot kaznivo dejanje. Ukrepi, ki so jih države članice sprejele za uskladitev s tem členom, so na splošno zadovoljivi.

Kar zadeva **člen 4(a)**, se zdi, da se zakonodaja **Madžarske** nanaša na osebe, ki organizirajo teroristično skupino, in ne na osebe, ki jo vodijo. Zakonodaja **Švedske** ne vsebuje samostojnega kaznivega dejanja v zvezi z vodenjem teroristične skupine, kot je določeno v členu 4(a), temveč ga prenaša s kazensko odgovornostjo za povezana kazniva dejanja. Na povezana kazniva dejanja se **Švedska** zanaša tudi pri sodelovanju v teroristični skupini (**člen 4(b)**). Ker kazniva dejanja iz člena 4(a) in (b) ne zahtevajo povezave s posebnim terorističnim kaznivim dejanjem, opredelitev za kaznivo dejanje s povezano odgovornostjo pomeni tveganje, da bi sodelovanje v dejavnostih teroristične skupine ostalo nekaznovano. **Švedska** je pred kratkim kot samostojno kaznivo dejanje opredelila sodelovanje s teroristično skupino. Zdi se, da ta določba zajema le dobavo nekaterih materialnih sredstev, ne pa tudi priskrbe informacij.

V povezavi z **uvodno izjavo 38**, ki izključuje humanitarne dejavnosti nepristranskih humanitarnih organizacij, ki jih priznava mednarodno pravo, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom, iz področja uporabe Direktive imajo štiri države članice **(Avstrija, Belgija, Italija** in **Litva)** zakonodajo, ki določa omejitve uporabe protiteroristične zakonodaje v primeru humanitarnih ali drugih dejavnosti. V drugih državah članicah[10] se lahko v ta namen razlaga splošna zakonodaja (kot je kazenski zakonik) ali pa so nacionalni organi navedli, da se to upošteva v praksi.

[9] UL L 218, 14.8.2013, str. 8.

[10] Bolgarija, Ciper, Češka, Estonija, Finska, Francija, Hrvaška, Latvija, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Romunija, Slovaška, Španija in Švedska.

2.2.5. Javno ščuvanje k storitvi terorističnega kaznivega dejanja (člen 5)

V skladu s **členom 5** Direktive morajo države članice namerno razširjanje ali drugačno dajanje na voljo sporočila javnosti s kakršnimi koli sredstvi z namenom napeljevanja k storitvi terorističnega kaznivega dejanja opredeliti kot kaznivo dejanje, če tako ravnanje neposredno ali posredno zagovarja storitev terorističnih kaznivih dejanj in s tem povzroči nevarnost storitve enega ali več takih kaznivih dejanj. Na splošno je prenos tega člena zadovoljiv.

Zdi se, da zakonodaja v **Litvi** ne zajema primerov, v katerih oseba razširja ali kako drugače daje na voljo sporočilo javnosti z namenom napeljevanja k storitvi terorističnega kaznivega dejanja ali prispevanja k njemu, ne da bi druga oseba na podlagi navedenega napeljevanja dejansko ravnala tako.

2.2.6. Novačenje za terorizem (člen 6)

V skladu s **členom 6** Direktive morajo države članice spodbujanje druge osebe, naj stori katero od kaznivih dejanj iz točk (a) do (i) člena 3(1) ali člena 4 ali prispeva k storitvi takega kaznivega dejanja, opredeliti kot kaznivo dejanje.

V **Franciji** ukrep za prenos zajema „nagovarjanje“, kot je dajanje ponudb ali obljub, daril, darov ali drugih koristi osebi, da bi storila teroristično kaznivo dajanje, ter grožnje ali izvajanje pritiska nanjo, naj ga stori. V skladu s členom 6 je treba tudi novačenje za *prispevanje* k terorističnemu kaznivemu dejanju opredeliti kot kaznivo dejanje, kar se ne zdi izrecno zajeto v zakonodaji **Bolgarije**, **Grčije**, **Portugalske** in **Španije**. Zdi se, da je v **Latviji,** na **Malti, Poljskem** in v **Sloveniji** ta element zajet s povezanimi kaznivimi dejanji, npr. pomočjo in podpiranjem. Vendar se pri prenosu več drugih kaznivih dejanj iz Direktive zakonodaja teh držav članic izrecno nanaša na element „prispevanja“.

Poleg tega v zakonodaji **Portugalske** novačenje za kazniva dejanja, povezana s teroristično skupino (člen 4), ni zajeto. V **Nemčiji** je bil člen 6 prenesen z več določbami, ki skupaj očitno ne zajemajo vseh zahtevanih kaznivih dejanj iz Direktive.

2.2.7. Zagotavljanje usposabljanja za terorizem (člen 7)

V skladu s **členom 7** Direktive morajo države članice kot kaznivo dejanje opredeliti naklepno dajanje navodil za izdelavo ali uporabo razstreliva, strelnega ali drugega orožja ali zdravju škodljivih ali nevarnih snovi oziroma navodil v zvezi z drugimi posebnimi metodami ali tehnikami z namenom storitve ali prispevanja k storitvi katerega od kaznivih dejanj iz točk (a) do (i) člena 3(1), ob zavedanju, da so te pridobljene veščine namenjene uporabi v ta namen.

Kot je navedeno v členu 6 o novačenju, tudi člen 7 o zagotavljanju usposabljanja zajema usposabljanje za *prispevanje* k terorističnemu kaznivemu dejanju, kar se ne zdi izrecno zajeto v zakonodaji **Bolgarije**, **Portugalske** in **Španije.** Zdi se, da je v **Latviji**, na **Malti**, **Poljskem** in **Slovaškem** ta element zajet s povezanimi kaznivimi dejanji, kot sta pomoč in podpiranje, medtem ko so druga kazniva dejanja iz Direktive prenesena z izrecnim sklicevanjem na element „prispevanja“.

V **Nemčiji** člen 7 ni bil prenesen s posebno določbo, ampak z več določbami, ki skupaj očitno ne zajemajo vseh terorističnih kaznivih dejanj iz Direktive.

2.2.8. Usposabljanje za terorizem (člen 8)

V skladu s **členom 8** Direktive morajo države članice kot kaznivo dejanje opredeliti prejemanje navodil za izdelavo ali uporabo razstreliva, strelnega ali drugega orožja ali zdravju škodljivih ali nevarnih snovi oziroma navodil v zvezi z drugimi posebnimi metodami ali tehnikami z namenom storitve ali prispevanja k storitvi katerega od kaznivih dejanj iz točk (a) do (i) člena 3(1).

Kaznivo dejanje zajema tudi usposabljanje za prispevanje k terorističnemu kaznivemu dejanju, pri čemer se za ta element zdi, da ni izrecno zajet v zakonodaji **Bolgarije**, **Portugalske** in **Španije**, enako kot velja za člena 6 in 7. Zdi se, da je ta element v zakonodaji **Slovaške** zajet s povezanimi kaznivimi dejanji, kot sta pomoč in podpiranje, medtem ko so bila druga kazniva dejanja iz Direktive prenesena z izrecnim sklicevanjem na element „prispevanja“. Prav tako je v zakonodajo **Nemčije** ta določba prenesena z več določbami, ki skupaj očitno ne zajemajo vseh terorističnih kaznivih dejanj iz Direktive.

Zdi se, da na **Cipru**, **Malti**, **Slovaškem** in v **Sloveniji** zakonodaja ne vključuje samostojnega učenja.

2.2.9. Potovanje za namen terorizma (člen 9)

V skladu s **členom 9** Direktive morajo države članice kot kaznivo dejanje opredeliti naklepno potovanje z namenom storitve ali prispevanja k storitvi terorističnega kaznivega dejanja, z namenom sodelovanja v dejavnostih teroristične skupine ob zavedanju, da bo to sodelovanje prispevalo h kaznivim dejavnostim te skupine, ali z namenom usposabljanja za terorizem oziroma zagotavljanja takega usposabljanja. Države članice imajo na voljo dve možnosti za prenos, in sicer s členom 9(2)(a) ali členom 9(2)(b).

V skladu s **členom 9(1)** Direktive morajo države članice kot kaznivo dejanje opredeliti potovanje v državo, ki ni navedena država članica. Zdi se, da v **Nemčiji** ni izrecnega sklica na namen sodelovanja v dejavnostih teroristične skupine. Zdi se, da je v **Bolgariji**, na **Portugalskem**, v **Romuniji** in **Sloveniji** področje uporabe kaznivega dejanja ožje kot v Direktivi, ker zakonodaja vsebuje bolj omejeno opredelitev oseb, ki potujejo, ali ozemelj, na katera potujejo. **Člen 9(2)** Direktive se nanaša na potovanje v navedeno državo članico, kar državam članicam daje dve možnosti za prenos. **Poljska** te določbe sploh ni prenesla.

V skladu s **členom 9(2)(a)** lahko države članice potovanje v navedeno državo članico za zgoraj navedene teroristične namene opredelijo kot kaznivo dejanje. To možnost je preneslo osemnajst držav članic[11].

Zdi se, da v zakonodaji **Bolgarije** ni sklica na namen sodelovanja v dejavnostih teroristične skupine. Zdi se, da v zakonodaji **Portugalske** potovanje za prispevanje k storitvi terorističnih kaznivih dejanj ni zajeto, nacionalna določba pa ne zajema oseb, ki potujejo na Portugalsko, če so portugalski državljani ali imajo na Portugalskem

[11] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Estonija, Finska, Grčija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija in Švedska.

prebivališče. Podobno v **Romuniji** ni jasno, ali bi bil zajet rezident države, ki potuje nazaj v državo svojega državljanstva, da bi storil teroristično kaznivo dejanje (ali prispeval k njegovi storitvi).

Druga možnost je, da lahko države članice v skladu s **členom 9(2)(b)** kot kaznivo dejanje opredelijo pripravljalna dejanja osebe, ki vstopa v navedeno državo članico z namenom storitve ali prispevanja k storitvi katerega od terorističnih kaznivih dejanj iz člena 3. To možnost je preneslo štirinajst držav članic[12]. Obe možnosti je dejansko preneslo osem držav članic (**Belgija**, **Bolgarija**, **Ciper**, **Češka**, **Estonija**, **Hrvaška**, **Slovaška** in **Švedska**).

V **Nemčiji** je bil prenos člena 9(2)(b) zagotovljen z opredelitvijo zarote za kaznivo dejanje, vendar se zdi, da je ta ožja od pripravljalnih dejanj iz člena 9(2)(b). Kar zadeva element „prispevanja“ k storitvi terorističnih kaznivih dejanj, se zdi, da nekatere države članice tega niso izrecno prenesle. To zadeva **Poljsko** v zvezi s členom 9(1), **Slovenijo** v zvezi s členom 9(2)(a), **Bolgarijo** in **Španijo** v zvezi s členom 9(2)(b) ter **Slovaško** v zvezi z vsemi odstavki.

2.2.10. Organiziranje ali drugačno omogočanje potovanja za namen terorizma (člen 10)

V skladu s **členom 10** morajo države članice kot kaznivo dejanje opredeliti vsako naklepno dejanje organiziranja ali drugačnega omogočanja potovanja kateri koli osebi za namen terorizma iz člena 9(1) in točke (a) člena 9(2), ob zavedanju, da je tovrstna pomoč zagotovljena v ta namen. Ukrepi, ki so jih države članice sprejele za uskladitev s tem členom, so na splošno zadovoljivi.

Zdi se, da mora biti v skladu z zakonodajo v **Bolgariji** in **Litvi** kaznivo dejanje potovanja v teroristične namene dejansko storjeno za omogočanje ali organiziranje potovanj, da se opredeli kot kaznivo dejanje. Zdi se, da je v določbi za prenos v zakonodaji **Slovaške** omejen geografski obseg potovanja.

2.2.11. Financiranje terorizma (člen 11)

V skladu s **členom 11** Direktive morajo države članice financiranje terorizma opredeliti kot kaznivo dejanje, če je storjeno naklepno. V njem je opredeljeno tudi, da pri financiranju terorizma, ki zadeva katero koli kaznivo dejanje iz členov 3, 4 in 9 Direktive, ni potrebno, da se sredstva dejansko uporabijo, niti da storilec ve, za katero konkretno kaznivo dejanje ali konkretna kazniva dejanja se bodo sredstva uporabila.

V **Bolgariji**, na **Malti**, v **Nemčiji**, na **Poljskem** in **Portugalskem** financiranje terorizma očitno ne zajema financiranja vseh kaznivih dejanj iz členov 3 do 10, kot se zahteva z Direktivo. Zdi se, da v **Bolgariji**, **Latviji**, na **Portugalskem** in v **Španiji** element „prispevanja k storitvi“ v nacionalnem pravu ni upoštevan. Na **Poljskem**, **Slovaškem** in v **Sloveniji** pristop k prenosu elementa „prispevanja k storitvi“ v zakonodaji za prenos ni dosleden. Nacionalna zakonodaja v **Luksemburgu** dodaja pogoj, da so bila sredstva zbrana nezakonito.

[12] Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Estonija, Francija, Hrvaška, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Slovaška, Španija in Švedska.

2.2.12. Druga kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi (člen 12)

V skladu s **členom 12** Direktive morajo države članice kot kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi, opredeliti veliko tatvino in izsiljevanje z namenom storitve katerega od kaznivih dejanj iz člena 3 Direktive ter izdelavo ali uporabo lažnih uradnih listin z namenom storitve katerega od kaznivih dejanj iz točk (a) do (i) člena 3(1), točke (b) člena 4 in člena 9 Direktive.

Zdi se, da v zakonodaji **Grčije** in **Hrvaške** naklepna dejanja velike tatvine, izsiljevanja in izdelave ali uporabe lažnih uradnih listin niso opredeljena kot kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi. Zdi se, da je v zakonodaji **Finske** kot kaznivo dejanje, povezano s terorističnimi dejavnostmi, zajeta samo velika tatvina z namenom storitve terorističnega kaznivega dejanja, ne pa tudi izsiljevanje, izdelava ali uporaba lažnih uradnih listin.

2.2.13. Povezava s terorističnimi kaznivimi dejanji (člen 13)

Člen 13 Direktive določa, da ni treba, da je teroristično kaznivo dejanje dejansko storjeno, niti da je, če gre za kazniva dejanja iz členov 5 do 10 in 12 Direktive, ugotovljena povezava z drugim konkretnim kaznivim dejanjem iz Direktive, da bi bilo kaznivo dejanje iz člena 4 ali naslova III kaznivo.

V **Bolgariji** se prenos kaznivega dejanja iz člena 10 Direktive in prispevanje k storitvi nekaterih kaznivih dejanj, povezanih s terorističnimi dejavnostmi, izvaja prek opredelitve pomoči in podpiranja kaznivega dejanja. Zdi se, da sta v skladu z nacionalno zakonodajo pomoč in podpiranje opredeljena za kazniva le, če je glavno kaznivo dejanje dejansko storjeno. V **Grčiji** kaznivo dejanje iz člena 10 ni samostojno kaznivo dejanje, zato se zdi, da je treba vzpostaviti povezavo z drugim konkretnim kaznivim dejanjem iz Direktive (člen 9). V **Litvi** se priprava na storitev kaznivega dejanja, ki ni opredeljeno kot „hudo“, kot so tista, ki se prenesejo s členi 5, 9 in 10 Direktive, očitno ne obravnava kot kaznivo dejanje. Če se kaznivo dejanje v fazi priprave opusti, pripravljalna dejanja torej ne bi bila opredeljena kot kazniva.

2.2.14. Pomoč, napeljevanje in poskus (člen 14)

V skladu s **členom 14** Direktive morajo države članice zagotoviti, da so pomoč pri storitvi kaznivega dejanja iz členov 3 do 8, 11 in 12 Direktive, napeljevanje h kaznivemu dejanju iz členov 3 do 12 Direktive in poskus storitve kaznivega dejanja iz členov 3, 6, 7, člena 9(1), točke (a) člena 9(2) ter členov 11 in 12 Direktive, razen posesti iz točke (f) člena 3(1) in kaznivega dejanja iz točke (j) člena 3(1), kaznivi. Na splošno je prenos tega člena zadovoljiv.

Poljska je člen 6 prenesla z istim ukrepom kot **člen 14(1)** in **(2)**. Zato ni jasno, ali so pomoč pri storitvi kaznivega dejanja in podpiranje oziroma napeljevanje h kaznivemu dejanju iz člena 6 opredeljeni kot kaznivo dejanje.

V **Grčiji** se napeljevanje h kaznivemu dejanju iz člena 10 ne zdi kaznivo, saj člen 10 ni prenesen kot samostojno kaznivo dejanje.

V zvezi s **členom 14(3)** in poskusom storitve kaznivega dejanja se zdi, da v zakonodaji **Malte** poskus storitve nekaterih kaznivih dejanj iz člena 3 in poskus storitve kaznivih dejanj, navedenih v členih 6, 7, 11 in 12 Direktive, nista opredeljena kot kaznivo dejanje.

2.2.15. Sankcije za fizične osebe (člen 15)

V skladu s **členom 15** Direktive morajo države članice zagotoviti, da se kazniva dejanja iz členov 3 do 12 in 14 Direktive kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi sankcijami. Natančneje, države članice morajo zagotoviti, da se teroristična kazniva dejanja iz člena 3 ter pomoč, podpiranje, napeljevanje in poskus storitve takih kaznivih dejanj kaznujejo z višjimi zapornimi kaznimi od tistih, ki jih nacionalno pravo določa za taka kazniva dejanja brez posebnega naklepa (razen kadar so predvidene sankcije že najvišje možne po nacionalnem pravu).

Kar zadeva **člen 15(2)**, se zdi, da je v **Bolgariji** kazen za kaznivo dejanje iz člena 3(1)(j) Direktive (grožnja, da bo storjeno teroristično kaznivo dejanje) nižja od kazni za grožnjo, da bo storjeno kaznivo dejanje. V primeru **Češke** se zdi, da nacionalna zakonodaja ne določa višjih kazni za dejanja pridobitve nadzora nad zrakoplovi, civilnimi plovili in fiksnimi ploščadmi, ki so bila storjena s terorističnim namenom, kot se zahteva s členom 3 Direktive.

V skladu s **členom 15(3)** Direktive morajo države članice v nacionalni zakonodaji zagotoviti, da se kazniva dejanja iz člena 4(a) in (b) Direktive kaznujejo z najvišjo predpisano zaporno kaznijo, kaznivo dejanje iz točke (j) člena 3(1), če ga stori oseba, ki vodi teroristično skupino, pa z zaporno kaznijo vsaj na ravni, določeni v členu 15(3).

V **Bolgariji** se zdi, da je najvišja sankcija za teroristično kaznivo dejanje iz točke (j) člena 3(1), ki ga stori oseba, ki vodi teroristično skupino, nižja od sankcije, predvidene v členu 15(3). V zakonodaji **Finske** se najvišja kazen za kaznivo dejanje iz člena 4(a) Direktive, če ni storjeno v povezavi z drugim kaznivim dejanjem, zdi nižja, kot je določeno v členu 15(3). V zakonodaji **Madžarske** se zdi, da so za nekatere dejavnosti v zvezi z vodenjem terorističnе skupine predvidene nižje sankcije, kot je določeno v Direktivi. V **Luksemburgu** bi bila lahko najvišja izrečena sankcija le globa in ne zaporna kazen, odvisno od obsega, v katerem je oseba sodelovala v teroristični skupini (člen 4(b)). Zdi se, da se v zakonodaji **Švedske** nekatere dejavnosti v zvezi s sodelovanjem v teroristični skupini kaznujejo z najvišjo sankcijo, ki je nižja od sankcije, določene v Direktivi.

2.2.16. Olajševalne okoliščine (člen 16)

V skladu s **členom 16** Direktive imajo države članice možnost, da sankcije, na katere se nanaša člen 15, znižajo, če se storilec odreče terorističnі dejavnosti in če storilec upravnim ali pravosodnim organom posreduje informacije, ki jih sicer ne bi mogli pridobiti, in jim s tem pomaga preprečiti ali omiliti učinke kaznivega dejanja; prepoznati ali privesti pred sodišče druge storilce; poiskati dokaze ali preprečiti nadaljnja kazniva dejanja iz členov 3 do12 in 14.

To možnost je uporabilo (ali delno uporabilo) triindvajset držav članic[13]. Dve državi članici (**Estonija** in **Slovenija**) možnosti iz člena 16 Direktive sploh nista uporabili.

Možnost iz **člena 16(1)(a)** – storilec se odreče teroristični dejavnosti – je uporabilo 17 držav članic[14].

Možnost iz **člena 16(1)(b)** – posredovanje informacij pristojnim organom, ki jih sicer ne bi mogli pridobiti – je uporabilo 22 držav članic[15], čeprav jih od tega deset[16] ni uporabilo vseh možnosti iz pododstavkov (i) do (iv).

2.2.17. Odgovornost pravnih oseb (člen 17)

Člen 17 Direktive določa, da morajo države članice zagotoviti, da so pravne osebe lahko spoznane za odgovorne za katero koli kaznivo dejanje iz členov 3 do 12 in 14 Direktive, če jih v njihovo korist stori katera koli oseba, ki deluje bodisi sama bodisi kot del organa pravne osebe in ki ima vodilni položaj v pravni osebi, ali če taka oseba ni opravila nadzora ali kontrole, kar je omogočilo storitev katerega od navedenih kaznivih dejanj. Določa tudi, da odgovornost pravnih oseb ne izključuje možnosti začetka kazenskih postopkov zoper fizične osebe, ki kaznivo dejanje storijo, k njemu napeljujejo ali pri njem pomagajo. Ukrepi, ki so jih države članice sprejele za uskladitev s tem členom, so na splošno zadovoljivi.

V **Bolgariji** se zdi, da pravne osebe ne morejo biti spoznane za odgovorne za kaznivo dejanje iz člena 10 Direktive, na **Poljskem** pa se zdi, da pravne osebe ne morejo biti spoznane za odgovorne za kaznivo dejanje iz člena 9 Direktive. V **Franciji** in na **Hrvaškem** se zdi, da ni izrecnega sklica na neobstoj nadzora ali kontrole (**člen 17(2)**). Na **Hrvaškem** pa pravne osebe lahko odgovarjajo, kadar odgovorna oseba pravne osebe stori kaznivo dejanje v korist pravne osebe.

2.2.18. Sankcije za pravne osebe (člen 18)

V skladu s **členom 18** morajo države članice zagotoviti, da se pravna oseba, ki je spoznana za odgovorno na podlagi člena 17, kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki vključujejo kazenske ali nekazenske globe in lahko vključujejo druge sankcije. Navedeni člen vključuje tudi seznam neobveznih drugih sankcij.

---

[13] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Španija in Švedska.

[14] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Grčija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Nemčija, Poljska, Portugalska, Slovaška in Španija.

[15] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovaška, Španija in Švedska.

[16] Finska, Francija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Nizozemska, Poljska, Portugalska in Romunija.

Možnosti, navedene v členu 18 Direktive, je uporabilo (ali delno uporabilo) 21 od 25 držav članic[17]. Uporabile jih niso štiri države članice (**Estonija**, **Finska**, **Nizozemska** in **Švedska**).

Možnost iz **člena 18(a)** – odvzem pravice do javnih sredstev ali podpore – je uporabilo 13 držav članic[18].

Možnost iz **člena 18(b)** – začasno ali stalno prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti – je uporabilo 18 držav članic[19].

Možnost iz **člena 18(c)** – uvedbo sodnega nadzora – je uporabilo pet držav članic (**Ciper**, **Francija**, **Malta**, **Romunija** in **Španija**).

Možnost iz **člena 18(d)** – sodni nalog za prenehanje pravne osebe – je uporabilo 17 držav članic[20].

Možnost iz **člena 18(e)** – začasno ali trajno zaprtje poslovnih subjektov, ki so bili uporabljeni za storitev kaznivega dejanja – je uporabilo devet držav članic (**Belgija**, **Ciper**, **Francija**, **Grčija**, **Litva**, **Malta**, **Portugalska**, **Romunija** in **Španija**).

2.2.19. Pristojnost in pregon (člen 19)

V skladu s **členom 19** Direktive morajo države članice določiti pristojnost za kazniva dejanja iz členov 3 do 12 in 14 v nekaterih primerih, hkrati pa jim je omogočeno, da navedeno pristojnost razširijo na druge opredeljene primere. V skladu s členom 19 morajo države članice tudi sodelovati v primerih navzkrižja pristojnosti. Poleg tega morajo vzpostaviti pristojnost za kazniva dejanja iz členov 3 do 12 in 14 v primerih, ko država članica zavrne predajo ali izročitev osebe, ter zagotoviti, da njihova pristojnost zajema primere, v katerih je bilo katero koli od kaznivih dejanj iz členov 4 in 14 v celoti ali deloma storjeno na njenem ozemlju, ne glede na to, kje ima teroristična skupina sedež ali kje izvaja kaznive dejavnosti.

Primeri, v katerih je treba določiti pristojnost, so navedeni v točkah (a) do (e) **člena 19(1)**.

V povezavi s točko (c) o pristojnosti, ko je storilec državljan države članice ali ima v njej prebivališče, se zdi, da zakonodaja **Nemčije** ne vsebuje splošnega pravila, ki bi določalo

[17] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Francija, Grčija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija in Španija.

[18] Ciper, Češka, Francija, Grčija, Hrvaška, Italija, Luksemburg, Malta, Nemčija, Poljska, Portugalska, Slovaška in Španija.

[19] Avstrija, Belgija, Ciper, Češka, Francija, Grčija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Nemčija, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija in Španija.

[20] Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Francija, Hrvaška, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija in Španija.

načelo stalnega prebivališča[21], medtem ko se zdi, da zakonodaja **Portugalske** ne vsebuje splošnega pravila, ki bi določalo načelo državljanstva[22].

V zvezi s točko (d) o pristojnosti, ko je kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na ozemlju države članice, se zdi, da je **Francija**, **Nemčija**, **Nizozemska**, **Poljska** in **Portugalska** niso prenesle v zakonodajo.

V zvezi s točko (e) o pristojnosti, ko je kaznivo dejanje storjeno proti ustanovam ali prebivalstvu zadevne države članice ali proti ustanovi, organu, uradu ali agenciji Unije s sedežem v tej državi članici, se zdi, da zakonodaja **Belgije**, **Bolgarije**, **Madžarske**, **Romunije** in **Španije** ne zajema rezidentov, ki niso državljani zadevnih držav. V primeru **Nemčije** se zdi, da niti rezidenti niti institucije EU niso izrecno zajeti. Nacionalna zakonodaja **Poljske** ne zajema izrecno institucij, organov, uradov ali agencij Unije. Zdi se, da pravo **Portugalske** zajema le primere, v katerih so „institucije ali ljudje“ na Portugalskem ali imajo tam stalno prebivališče.

Možnost iz drugega pododstavka člena 19(1), ki državi članici omogoča, da razširi pristojnost, če je kaznivo dejanje storjeno na ozemlju druge države članice, je uporabilo (ali delno uporabilo) 17 držav članic[23].

Možnost iz člena 19(2), ki državi članici omogoča, da razširi pristojnost glede zagotavljanja usposabljanja za terorizem iz člena 7, če storilec zagotavlja usposabljanje njenim državljanom ali osebam, ki imajo v njej prebivališče, kadar se pravila o pristojnosti člena 19(1) Direktive ne morejo uporabiti, je uporabilo šest držav članic (**Belgija**, **Finska**, **Litva**, **Nemčija**, **Nizozemska** in **Španija**).

Zdi se, da **Italija**, **Nemčija** in **Poljska** niso izrecno prenesle **člena 19(4)** Direktive, v skladu s katerim mora vsaka država članica določiti svojo pristojnost za kazniva dejanja iz členov 3 do 12 in 14 v primerih, ko zavrne predajo ali izročitev osebe. V zakonodaji **Cipra** se določbe za prenos člena 19(4) in **člena 19(5)** Direktive očitno ne uporabljajo za vsa kazniva dejanja, zajeta v Direktivi.

2.2.20. Preiskovalna orodja in odvzem (člen 20)

V skladu s **členom 20** Direktive morajo države članice za preiskavo ali pregon terorizma zagotoviti učinkovita preiskovalna orodja, na primer taka, ki se uporabljajo v primerih organiziranega kriminala ali v drugih primerih hudih kaznivih dejanj. Zagotoviti morajo tudi, da njihovi pristojni organi v skladu z Direktivo 2014/42/EU[24] začasno zavarujejo ali odvzamejo, kot je primerno, premoženjsko korist, ki izvira iz storitve ali prispevanja k terorizmu, in predmete, ki so bili uporabljeni ali namenjeni uporabi pri taki storitvi ali prispevanju k terorizmu. Na splošno je prenos tega člena zadovoljiv.

---

[21] Ki bi ji omogočalo izvajanje kazenske pristojnosti nad njenimi rezidenti.

[22] Ki bi ji omogočalo izvajanje kazenske pristojnosti nad njenimi državljani.

[23] Belgija, Češka, Finska, Francija, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Nemčija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija in Švedska.

[24] UL L 127, 29.4.2014, str. 39.

Kar zadeva **člen 20(1)**, se zdi, da učinkovita preiskovalna orodja, na primer taka, ki se uporabljajo v primerih organiziranega kriminala ali v drugih primerih hudih kaznivih dejanj, v **Nemčiji** niso na voljo za preiskavo vseh kaznivih dejanj, kot zahteva Direktiva. Niso na primer na voljo za teroristično kaznivo dejanje napadov na telesno celovitost osebe s terorističnim ciljem (člen 3(1)(b)). V **Litvi** se zdi, da niso na voljo vsa preiskovalna orodja za preiskovanje potovanj za namen terorizma. V primeru **Poljske** se zdi, da prestrezanja komunikacij ni mogoče uporabiti za preiskavo ali pregon vseh terorističnih kaznivih dejanj.

Kar zadeva **člen 20(2)**, zakonodaja **Češke**, **Estonije**, **Nizozemske**, **Slovaške** in **Švedske** ne določa obvezne zahteve za uporabo ukrepov začasnega zavarovanja in odvzema v zvezi s kaznivimi dejanji, zajetimi v tej direktivi. Nacionalne določbe uporabo teh ukrepov, kot je določena z Direktivo 2014/42/EU, običajno omogočajo, vendar ne vsebujejo strogo oblikovane obveznosti za njihovo uporabo v zvezi s kaznivimi dejanji terorizma.

2.2.21. Ukrepi proti spletnim vsebinam, ki pomenijo javno ščuvanje (člen 21)

V skladu s **členom 21** Direktive morajo države članice zagotoviti takojšnjo odstranitev spletnih vsebin, ki pomenijo javno ščuvanje k storitvi terorističnega kaznivega dejanja, s strežnikov na svojem ozemlju. Kadar odstranitev vsebine ni izvedljiva, lahko sprejmejo ukrepe za preprečitev dostopa do tovrstnih vsebin. Ti ukrepi morajo biti pregledni in morajo zagotavljati ustrezna jamstva (vključno s sodnim varstvom), da se zagotovi, da so omejeni in sorazmerni ter da so uporabniki obveščeni o razlogih zanje. Na splošno je prenos tega člena v državah članicah neenakomeren. Komisija je septembra 2018 predlagala namensko uredbo o preprečevanju razširjanja terorističnih spletnih vsebin s posebnimi obveznostmi za ponudnike storitev gostovanja. O tem predlogu se trenutno pogajata sozakonodajalca.

Grčija tega člena v nacionalno zakonodajo ni prenesla. Njena zakonodaja zajema le zaseg digitalnih podatkov v okviru kazenskih preiskav, ne pa tudi odstranitve spletnih vsebin ali preprečitve dostopa do njih. Zdi se, da dve državi članici (**Bolgarija** in **Poljska**) nista prenesli **prvega stavka člena 21(1)** Direktive v zvezi z odstranitvijo spletnih vsebin, saj se njuna zakonodaja nanaša le na preprečevanje dostopa do vsebin. **Hrvaška** in **Latvija** zagotavljata ukrepe, katerih rezultat je lahko odstranitev vsebin, vendar se zdi, da v zvezi s tem ni nobene izrecne obveznosti. Pravo **Češke** nacionalnim organom omogoča, da zahtevajo odstranitev spletnih vsebin, vendar za to ne določa ustreznega postopka.

Drugi stavek člena 21(1), ki države članice *spodbuja* k odstranitvi vsebin s strežnikov, ki se nahajajo zunaj njihovega ozemlja, je zajet v zakonodaji 16 držav članic[25]. Mednje spadata dve državi članici (**Bolgarija** in **Poljska**), katerih zakonodaja zajema samo preprečevanje dostopa, odstranitve spletnih vsebin pa ne. Pri **Sloveniji** ukrep za prenos zajema ponudnike storitev s sedežem v drugih državah članicah, ne pa tudi v tretjih državah.

[25] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Latvija, Litva, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija in Švedska.

Možnost iz **člena 21(2)** v zvezi s preprečevanjem dostopa do vsebin, kadar odstranitev pri viru ni izvedljiva, je preneslo 18 držav članic[26].

Kar zadeva **člen 21(3)**, se v zakonodaji **Belgije**, **Finske**, **Luksemburga**, **Poljske** in **Slovenije** očitno ne zahteva obveščanje uporabnikov o razlogu za odstranitev vsebine.

2.2.22. Spremembe Sklepa 2005/671/PNZ (člen 22)

S **členom 22** Direktive se spreminjata člena 1 in 2 Okvirnega sklepa Sveta 2005/671/PNZ, v skladu s katerima morajo države članice zagotoviti, da so ustrezne informacije, ki jih zberejo njihovi pristojni organi v okviru kazenskih postopkov v zvezi s terorističnimi kaznivimi dejanji, ki jih zajema ta direktiva, čim prej dostopne pristojnim organom druge države članice, kadar bi se te informacije lahko uporabile za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon terorističnih kaznivih dejanj. Države članice morajo tudi zagotoviti, da njihovi pristojni organi po prejemu informacij iz drugih držav članic sprejmejo pravočasne ukrepe.

Zdi se, da **Belgija**, **Finska**, **Grčija**, **Italija**, **Luksemburg**, **Malta**, **Slovenija**, **Španija** in **Švedska** niso izrecno prenesli člena 22. Kjer je prenos določbe v nacionalno pravo izrecno zagotovljen[27], to ne zajema vedno vseh elementov te določbe. Na primer, za pravo **Češke** se zdi, da zajema zgolj izmenjavo informacij na lastno pobudo, medtem ko posredovanje na zahtevo ni zajeto. Zdi se, da zakonodaja **Latvije**, **Litve** in **Portugalske** ne zajema izmenjave informacij na lastno pobudo. Zdi se, da zakonodaja **Češke**, **Estonije**, **Hrvaške** in **Madžarske** ne določa obveznosti izmenjave informacij, ampak le možnost zanjo. Zdi se tudi, da zakonodaja **Litve**, **Nizozemske** in **Portugalske** ne vsebuje izrecne zahteve, da je treba po prejemu informacij od druge države članice sprejeti pravočasne ukrepe.

2.2.23. Temeljne pravice in svoboščine (člen 23)

V **členu 23(1)** Direktive je poudarjeno, da ta direktiva ne sme spreminjati obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 PEU.

V skladu s **členom 23(2)** lahko države članice določijo pogoje, ki jih zahtevajo temeljna načela – in so v skladu z njimi – v zvezi s svobodo tiska in drugih medijev ter ki urejajo pravice in odgovornosti tiska ali drugih medijev in postopkovna jamstva zanje, če so taki pogoji povezani z določitvijo ali omejitvijo odgovornosti.

Italija in **Švedska** sta uporabili možnost iz člena 23(2) Direktive. Kazenski zakonik **Italije** določa posebno zaščito, povezano s pravico do poročanja in pravico do informiranja, za tisk in druge medije. Na **Švedskem** za medije, ki jih urejajo ustavna pravila, kot so tiskani mediji in televizija, veljajo posebna postopkovna pravila, katerih namen je zagotoviti posebno varstvo, kot je dovoljeno v skladu s členom 23(2).

[26] Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Finska, Francija, Italija, Litva, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška in Španija.

[27] Avstrija, Belgija, Ciper, Češka, Estonija, Francija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija in Slovaška.

2.2.24. Pomoč in podpora žrtvam terorizma (člen 24)

Člen 24 Direktive vsebuje obveznosti držav članic v zvezi z zagotavljanjem pomoči in podpore žrtvam terorizma.

V skladu s **členom 24(1)** Direktive preiskave oziroma pregon kaznivih dejanj, ki jih zajema ta direktiva, ne smejo biti odvisni od prijave oziroma obtožbe. Prenos tega odstavka je zadovoljiv.

V skladu s **členom 24(2)** Direktive morajo biti vzpostavljene službe za podporo žrtvam terorizma v skladu z Direktivo 2012/29/EU[28], pri čemer morajo biti žrtvam na voljo takoj po terorističnem napadu in tako dolgo, kot je potrebno.

V **Litvi** splošne službe za podporo žrtvam niso vzpostavljene, obstajajo pa službe, ki zajemajo nekatere vidike, kot je pravna podpora. Zdi se, da zakonodaja **Luksemburga**, **Poljske** in **Slovenije** ne določa, da bi morale biti službe za podporo zmožne obravnavati posebne potrebe žrtev terorizma. Zdi se, da 16 držav članic[29] zahteve, da morajo biti službe za podporo žrtvam tem na voljo takoj po terorističnem napadu in tako dolgo, kot je potrebno, ni izrecno preneslo, čeprav kaže, da v številnih od navedenih držav članic v praksi to že velja.

Člen 24(3) Direktive določa, da morajo biti službe za podporo zmožne izpolnjevati posebne potrebe žrtev terorizma. Storitve teh služb bi morale biti zaupne, brezplačne in zlahka dostopne ter morajo vključevati: (a) čustveno in psihološko podporo; (b) svetovanje in obveščanje; (c) pomoč pri zahtevkih za odškodnine. Zdi se, da **Avstrija**, **Bolgarija**, **Hrvaška**, **Malta** in **Poljska** zahteve, da bi morale biti te storitve zaupne in brezplačne, niso izrecno prenesle.

V zvezi z vrstami storitev, ki jih mora podpora žrtvam vključevati, se zdi, da **Litva** in **Luksemburg člena 24(3)(a)** o čustveni in psihološki podpori nista izrecno prenesla. **Češka**, **Hrvaška**, **Italija**, **Litva** in **Slovenija** so člen 24(3)(b) v zvezi s svetovanjem in obveščanjem le delno prenesle. Zdi se, da prenos teh držav članic zlasti ne zajema svetovanja in obveščanja o praktičnih ali finančnih zadevah. Nacionalni ukrepi v **Romuniji** in **Sloveniji** se ne zdijo dovolj konkretni, da bi lahko sklepali, da bo zagotovljena dejanska pomoč pri zahtevkih za odškodnine (**člen 24(3)(c)**). Čeprav te določbe niso bile izrecno prenesene, se zdi, da obstoječe informacije kažejo, da so navedene vrste storitev v praksi na voljo v številnih od navedenih držav članic.

V **členu 24(4)** Direktive se poudarja, da bi morali biti vzpostavljeni mehanizmi ali protokoli za aktiviranje služb za podporo v okviru nacionalnih infrastruktur za ukrepanje v izrednih razmerah. Celovit odziv na potrebe žrtev in njihovih družinskih članov bi bilo treba zagotoviti takoj po terorističnem napadu in tako dolgo, kot je potrebno. Vzpostavljeni nacionalni ukrepi se očitno večinoma ujemajo s podporo, ki se zahteva v skladu s to direktivo.

---

[28] UL L 315, 14.11.2012, str. 57. Direktiva 2012/29/EU določa minimalne standarde na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj. To vključuje pravice, podporo in zaščito žrtev terorizma, saj bi morale države članice še posebej upoštevati potrebe žrtev terorizma. Direktiva (EU) 2017/541 dodatno določa posebne potrebe žrtev terorizma.

[29] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Češka, Estonija, Finska, Hrvaška, Latvija, Litva, Malta, Nemčija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

Podobno morajo države članice v skladu s **členom 24(5) Direktive** za žrtve terorizma zagotoviti ustrezno zdravstveno oskrbo takoj po terorističnem napadu in tako dolgo, kot je potrebno. Zdi se, da je ta obveznost zajeta z zagotavljanjem splošne zdravstvene oskrbe v skladu z nacionalnimi sistemi zdravstvenega varstva.

V skladu s **členom 24(6)** Direktive morajo imeti žrtve terorizma dostop do brezplačne pravne pomoči v skladu z Direktivo 2012/29/EU[30], kadar imajo status stranke v kazenskem postopku, pri čemer je treba zagotoviti, da se resnost in okoliščine kaznivega dejanja ustrezno odražajo v pogojih in postopkovnih pravilih, v skladu s katerimi imajo žrtve terorizma dostop do brezplačne pravne pomoči v skladu z nacionalnim pravom. Zdi se, da **Grčija**, **Latvija**, **Luksemburg**, **Malta**, **Poljska**, **Portugalska** in **Španija** tega zadnjega dela člena 24(6) niso prenesli.

2.2.25. Zaščita žrtev terorizma (člen 25)

V skladu s **členom 25** Direktive morajo države članice zagotoviti, da so na voljo ukrepi za zaščito žrtev terorizma in njihovih družinskih članov, in sicer v skladu z Direktivo 2012/29/EU[31]. Pri ugotavljanju, ali in v kolikšnem obsegu bi morale imeti navedene osebe pravico do teh ukrepov, je treba posebno pozornost nameniti nevarnosti ustrahovanja in maščevanja ter potrebi po varstvu dostojanstva in telesne celovitosti žrtev terorizma. Težave so bile ugotovljene v zvezi z devetimi državami članicami (**Belgija**, **Bolgarija**, **Češka**, **Litva**, **Malta**, **Poljska**, **Romunija**, **Slovaška** in **Slovenija**). V večini primerov izhajajo iz težav pri prenosu Direktive 2012/29//EU[32]. Družinskim članom žrtev terorizma zaščita ni v celoti zagotovljena. V primeru **Bolgarije** se zdi, da nevarnost ustrahovanja in maščevanja ter potreba po zaščiti dostojanstva in telesne celovitosti žrtev med zasliševanjem in pričanjem nista zajeti. V primeru **Poljske** se zdi, da določba za prenos izrecno ne navaja „nevarnosti ustrahovanja in maščevanja ter potrebe po varstvu dostojanstva in telesne celovitosti žrtev terorizma“, zakonodaja **Slovenije** pa očitno ne zajema varstva telesne celovitosti in dostojanstva žrtev terorizma. Zakonodaja **Slovaške** določa ukrepe za preprečevanje stikov med žrtvami in storilci kaznivih dejanj, vendar se zdi, da se ti ukrepi uporabljajo za žrtve le pred glavno obravnavo in ne v celotnem kazenskem postopku.

2.2.26. Pravice žrtev terorizma s prebivališčem v drugi državi članici (člen 26)

S **prvim stavkom člena 26(1)** Direktive se državam članicam nalaga obveznost zagotovitve, da imajo žrtve terorizma s prebivališčem v državi članici, ki ni država članica, v kateri je bilo storjeno teroristično kaznivo dejanje, dostop do informacij o svojih pravicah, službah za podporo in odškodninskih shemah v državi članici, v kateri je bilo teroristično kaznivo dejanje storjeno. Večina držav članic, obravnavanih v tem poročilu, zagotavlja dostop do informacij o pravicah žrtev ne glede na kraj prebivališča osebe, in zdi se, da to obveznost izpolnjujejo vse države članice.

---

30 UL L 315, 14.11.2012, str. 57.

31 UL L 315, 14.11.2012, str. 57.

32 Glej tudi poročilo Komisije o izvajanju Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj (COM(2020) 188 final z dne 11. maja 2020).

V skladu s **členom 26(2)** Direktive morajo države članice zagotoviti, da imajo vse žrtve terorizma dostop do služb za pomoč in podporo iz točk (a) in (b) člena 24(3) na ozemlju države članice, v kateri imajo prebivališče, čeprav je bilo teroristično kaznivo dejanje storjeno v drugi državi članici. Zdi se, da se ukrep za prenos, ki ga je sprejela **Bolgarija**, uporablja za vsa kazniva dejanja, storjena na njenem ozemlju, pa tudi za kazniva dejanja, ki so bila storjena zunaj njenega ozemlja, vendar le, če je žrtev bolgarski državljan. Žrtve s stalnim prebivališčem v Bolgariji, ki niso bolgarski državljani, v ukrep za prenos torej niso zajete.

3. SKLEPI

Direktiva je celovit pravni instrument, ki določa minimalna pravila v zvezi z opredelitvami kaznivih dejanj in sankcij na področju terorističnih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj, povezanih s terorističnimi dejavnostmi, ter ukrepe za zaščito žrtev terorizma ter podporo in pomoč zanje. Zaradi njenega prenosa je bil vsebinsko okrepljen pristop držav članic na področju kazenskega pravosodja k terorizmu in pravicam žrtev terorizma. Od 25 držav članic, ki jih Direktiva zavezuje, jih je 23 sprejelo novo zakonodajo za zagotovitev njenega prenosa.

Komisija priznava prizadevanja držav članic za sprejetje ukrepov za uskladitev z Direktivo. Prenos Direktive v državah članicah EU se na splošno lahko šteje za zadovoljiv. Kljub temu je več možnih pomislekov glede prenosa terorističnih kaznivih dejanj, navedenih v **členu 3** Direktive, v nacionalno pravo več držav članic, kar vpliva tudi na prenos več drugih določb Direktive. Skrb vzbuja tudi dejstvo, da se kazniva dejanja iz člena 3(1) ne opredelijo kot teroristična kazniva dejanja, kadar so storjena z enim od ciljev iz člena 3(2). Pomembno je, da se ta kazniva dejanja sama po sebi štejejo za teroristična kazniva dejanja, da so na primer storilci kaznivih dejanj, ki delujejo samostojno, lahko obtoženi terorističnega kaznivega dejanja. Poleg tega je skupna opredelitev terorističnih kaznivih dejanj pomembna, da se omogoči učinkovita uporaba instrumentov sodelovanja na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, kot je Sklep Sveta 2005/671/PNZ[33]. Prav tako je pomembno, da so žrtve terorističnih kaznivih dejanj priznane kot take.

Skrb vzbuja tudi nepopoln ali nepravilen prenos **člena 9** o potovanju za namen terorizma, kar bi lahko vplivalo na način preiskave in pregona osebe, ki je storila to kaznivo dejanje, kar pomeni, da bi nekatera dejanja lahko ostala nekaznovana. To bi se lahko na primer zgodilo, kadar nacionalna zakonodaja vsebuje bolj omejeno opredelitev oseb, ki potujejo, ali ozemelj, na katera potujejo. Prav tako in iz podobnih razlogov vzbuja skrb pomanjkljiv ali nepravilen prenos **člena 11** o financiranju terorizma. Nacionalna zakonodaja ne zajema vedno financiranja vseh kaznivih dejanj iz členov 3 do 10, kot se zahteva z Direktivo, s čimer se omejijo možnosti za pregon nekaterih dejanj. Nazadnje, pomanjkljiv je tudi prenos posebnih določb za **žrtve terorizma**, zaradi česar žrtve terorizma lahko ne bi prejele pomoči ali podpore, prilagojene njihovim posebnim potrebam.

Da bi se zagotovil popoln in pravilen prenos Direktive, bo Komisija še naprej podpirala države članice pri obravnavanju opredeljenih pomanjkljivosti. To vključuje spremljanje, da so nacionalni ukrepi skladni z zadevnimi določbami Direktive. Po potrebi bo Komisija

[33] UL L 253, 29.9.2005.

s postopki za ugotavljanje kršitev uporabila izvršilna pooblastila, ki jih ima na podlagi Pogodb.

Komisija bo septembra 2021 širše ovrednotila Direktivo ter bo Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo, v katerem bo ocenila dodano vrednost Direktive, kar zadeva boj proti terorizmu, kot je zahtevano v členu 29(2). S tem vrednotenjem se bo ocenil tudi učinek Direktive na temeljne pravice in svoboščine, med drugim na nediskriminacijo, pravno državo ter raven zaščite in pomoči za žrtve terorizma.